

Till menyn FORSKNING/Fredspedagogik i www.laraforfred.se

Elise Boulding, nordamerikansk professor i sociologi är känd speciellt för sitt arbete med att med hjälp av fantasi och skaparkraft frammana "positiva verkligheter".

FN:s generalförsamling beslöt 1982 att proklamera 1986 som det Internationella fredsåret för att främja freden på grundval av FN-stadgan. Den svenska regeringen beslöt att tillsätta en fredsdelegation med ledamöter från fredsrelser och andra organisationer för att stimulera folkrörelser, myndigheter och andra offentliga organ till initiativ. Ett antal skrifter gavs ut. Däribland *Från vision till verklighet* av Elise Boulding (31 sidor, 1986). Ur denna har vi hämtat följande:

Boulding börjar med en redogörelse för situationen i västvärlden på -80-talet. Det fanns en stor oro för kärnvapenkrig och maktlöshetskänslor hade spritt sig. Människor som såg mycket på TV var benägna att se världen som skrämmande. Skolorna uppmuntrade inte det fria skapandet och Boulding såg ett samband, kanske t o m en cirkelverkan, mellan bristande föreställningsförmåga, teknologiskt beroende och känslor av kollektiv och personlig hjälplöshet. Hon ansåg att det här förhållandet behövde utforskas.

Hon arbetade med dagslånga workshops där deltagarna fick föreställa sig ett samhällsproblem, t ex en värld utan vapen 30 år framåt i tiden, i detta fall 2012. Skriften beskriver ganska detaljrikt hur övningen går till. Det är ett arbete omväxlande individuellt och i grupp där deltagarna börjar med att föreställa sig mer och mer detaljrikt hur världen ser ut 2012. De inspireras av varandra och får in mer och mer detaljer i bilden. De ställer frågor till varandra. De ritar och berättar. Först därefter uppmanas delägarna att skriva historien, hur det gick till, från 2012 och bakåt till 1982.

Seminariedeltagarna såg många olika slags händelser men gemensamt var att de såg någon slags vändpunkt, kris. De såg hur en ny medvetenhet på gräsrotsnivå men också ett nytt ledarskap växte fram. Hon skriver: "Ibland var den nya medvetenheten huvudsakligen politisk, ibland var den psykosocial eller innebar att en andlig känslighet utvecklades. Vändpunkten hade i allmänhet inträffat i mitten på nittio-talet." (1986, s. 25). I de föreställda samhällena ingick mycket utbildning och träning i konflikthantering och ickevåld på såväl mikro- som makronivå. Man utnyttjade ny teknik (datorer fanns redan 1982 i föreställningsvärlden).

Boulding skriver att historieskrivningen tillbaka till det närvarande (i detta fall

således 1982) är lika viktig som själva skapandet av framtidsvisionen och vidare framhåller hon att för att den "handlingsförstärkande effekten" ska få full verkan bör seminariegrupperna helst fortsätta att träffas då och då under några månader och t o m år för att kontinuerligt förbättra sina mål för samhället de föreställt sig och samtidigt kritisera sina handlingar i nuet.

Hon framhåller att visserligen är det en svår uppgift att komma ifrån människans tendens att söka militära lösningar på sociala problem men "om många nationella grupper skulle bildas för att under en längre tid arbeta tillsammans med detta visionära skapande, skulle åtminstone all världens traditioner och visdom i all sin rikhaltighet kunna sättas in i kampen mot det planetariska våldet." (1986, s 28.)

Referens

Boulding, Elise (1986). *Från vision till verklighet; Ett nordamerikanskt perspektiv*. Fredsårsdelegationens skriftserie nr 2. Stockholm.